

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 noiembrie

Seria I, Anul XXXII, Nr. 5 (374), 2024

„MICII JURNALIȘTI”

Din sumar:

Îndemnul Presfinției Sale Virgil Bercea la începutul Postului Nașterii Domnului - 2024 - pag. 2; Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus* - pag. 3; Mesajul PF Lucian la 270 de ani de la fondarea Școlilor Blajului - pag. 4; Un gând și un îndemn la cea de a VIII-a Zi Mondială a Săracilor - pag. 15; Papa anunță *designerul web* ca fiind primul sfânt al mileniului - pag. 19.

Îndemnul Preasfinției Sale Virgil Bercea la începutul Postului Nașterii Domnului - 2024

„Să fim înțelepți și să întâmpinăm Nașterea Domnului printr-un post trăit frumos, cu răbdare, grațitudine, optimism, cu încredere în Domnul, cu multă rugăciune și bucurie, cu multă compasiune față de ceilalți și cu multă iertare!": este îndemnul Preasfinției Sale Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea a.c., adresat la Sfânta Liturghie arhierescă celebrată pe 17 noiembrie a.c. în Catedrala „Sf. Nicolae” din Oradea, în prima duminică din Postul Crăciunului 2024. Ierarhul a ținut un cuvânt de învățătură pe marginea Pildei bogatului căruia i-a rodit țarina din Evanghelia duminicii a XXVI-a după Rusalii (Lc 12,16-21), invitând la meditație asupra adevărului rod și rost al vieții noastre de creștini.

„Țarina care rodește și omul care se bucură de roadele muncii sale – un aspect absolut normal la începutul Evangheliei de astăzi, pe care am putea-o numi chiar a ‘bogatului nebun’. Aceasta pentru că omul căruia îi rodește țarina își spune sieși însuși «ai multe bunătați strânse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te!». Nu îl mai interesează nimic pentru sufletul lui, ci doar ceea ce trăiește «aici și acum». Aruncând o privire pe rețele sociale precum Facebook este grozav de actuală această Evangheliie pentru zilele noastre” – a mai spus ierarhul, invitând credincioșii să mediteze dacă este acesta rodul și rostul vieții noastre de creștini? (...)

La urma urmei, bogați suntem fiecare dintre noi” – a mai subliniat ierarhul în duminica în care Biserica

a marcat a VIII-a Zi Mondială a săracilor, subliniind faptul că este „bogat inclusiv omul de pe stradă care întinde mâna. Și lui i-a dat Bunul Dumnezeu două mâini, două picioare, a primit și el un talant – pe care, probabil, în loc să îl fructifice l-a ascuns și nu a fost capabil să îl fructifice. Bogăție avem fiecare dintre noi, bogăția pe care ne-a dat-o Domnul. Dar cea mai mare bogăție este viața, pe care vă îndemn să știți să o folosiți cu demnitate, fără a fi legați de aceste lucruri materiale. Să le folosim pentru că Domnul ni le-a dăruit și, nu îl ultimul rând, să știm să Îi aducem mulțumire!”.

Pornind de Evanghelia duminicală, episcopul greco-catolic de Oradea a împărtășit credincioșilor Eparhiei de Oradea un gând la începutul acestei perioade pe care o trăim în așteptarea Nașterii Domnului:

„Alături de învățăturilor Bisericii despre modul în care trebuie să trăim Postul, este fundamental să rămânem aproape de Domnul și să știm care este valoarea sufletului nostru. Întâi de toate să spunem cât mai puține cuvinte rele, să încercăm să nu fim nervoși și nemulțumiți unul de altul, să nu privim viața cu pesimism, ci să încercăm a lăsa deoparte tensiunile, amărăciunile și tristețea, să nu fim răzbuunători și să vorbim mai puțin. În schimb, să spunem cuvinte frumoase, să avem răbdare cu celălalt, să știm să îi mulțumim celui de lângă noi, pentru orice, să avem încredere în Domnul, încercând să vedem laturile pozitive și frumoase ale semenilor noștri, să nu trăim tot timpul într-o tensiune, ci să ne acordăm timp de rugăciune. Să lăsăm amărăciunile deoparte și să încercăm să vedem bucuriile pe care ni le oferă Domnul în această perioadă, să nu fim egoiști, ci să avem compasiune față de cel de lângă noi, să nu ne răzbuunăm, ci să iertăm pe oricine, să nu vorbim atât de mult, ci să avem momente de tăcere, în care să încercăm să îl ascultăm cu adevărat pe cel de lângă noi, să-i spunem cât de valoros este și cât de mult îl iubim, să îi oferim un salut frumos și sincer, să recunoaștem că cel de lângă noi face lucruri bune. Dacă ne comportăm elegant, frumos, cu suflet mare, cu adevărat putem să întâmpinăm venirea Domnului, cu adevărat devenim astfel înțelepți și nu nebuni ca acest om din Evangheliie. Să știm care sunt valorile, cui credem, de ce credem și pe cine așteptăm! În acel moment vom deveni și echilibrați – așa cum ne recomandă Biserica, ne vom apropia de scaunul de spovadă și ne vom transforma în Domnul, reușind să îl așteptăm cu sufletul curat! Cât de frumos poate fi trăit Postul Crăciunului! (...) Așa să ne ajute Bunul Dumnezeu și Maica Sfântă!”.

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Mihaela Caba-Madarasi, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Maria-Mirela Filimon, Eugen Ivuț, Silvia Pantiș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;

E-mail: olimpiu35@yahoo.it;

Tel: 0722.450.013

Abonamente și difuzare: Claudiu Boda

Magazin „Sfânta Tereza”

Str. Ep. Mihai Pavel nr. 4

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

**Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI**

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Să ne întrebăm ce trece și ce rămâne

17.10.2024

Iubiți frați și surori, duminică frumoasă!

În Evanghelia de la liturgia de astăzi, Isus descrie o mare tulburare: „soarele se va întuneca, iar luna nu își va mai da strălucirea ei” (Mc 13,24). În fața acestei suferințe, mulți ar putea să se gândească la sfârșitul lumii, însă Domnul profită de ocazie pentru a ne oferi o cheie diferită de lectură, spunând: „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece” (Mc 13,31). Putem să ne oprim asupra acestei expresii: ceea ce trece și ceea ce rămâne.

Înainte de toate, ceea ce trece. În unele circumstanțe ale vieții noastre, când trecem printr-o criză sau experimentăm vreun eșec, precum și atunci când vedem în jurul nostru durerea provocată de războaie, de violențe, de calamitățile naturale, avem senzația că totul se îndreaptă spre sfârșit și observăm că și lucrurile mai frumoase trec. Însă crizele și eșecurile, chiar dacă sunt dureroase, sunt importante, pentru că ne învață să dăm fiecărui lucru importanța corectă, să nu alipim inima de realitățile din această lume, pentru că ele vor trece: sunt destinate să apună.

În același timp, Isus vorbește despre ceea ce rămâne. Totul trece, dar cuvintele Sale nu vor trece: cuvintele lui Isus rămân în veci. Astfel ne invită să ne încredem în Evangheliile, care conține o promisiune de mântuire și de veșnicie, și să nu mai trăim sub angoasa morții. De fapt, în timp ce totul trece, Cristos rămâne. În El, în Cristos, într-o zi vom regăsi lucrurile și persoanele care au trecut și care ne-au însoțit în existența pământească. În lumina acestei promisiuni de înviere, fiecare realitate dobândește o semnificație nouă: totul moare și într-o zi vom muri și noi, dar nu vom pierde nimic din ceea ce am construit și am iubit, pentru că moartea va fi începutul unei vieți noi.

Fraților și surorilor, chiar și în suferințe, în crize, în eșecuri Evanghelia ne invită să privim la viață și la istorie fără teama de a pierde ceea ce se termină, ci cu bucurie pentru ceea ce rămâne. Să nu uităm că Dumnezeu pregătește pentru noi un viitor de viață și de bucurie. Și atunci să ne întrebăm: Suntem alipiți de lucrurile de pe pământ, care trec, care trec în grabă, sau de cuvintele Domnului care rămân și ne conduc spre veșnicie? Să ne punem această întrebare, vă rog. Ne va ajuta. Și să o rugăm pe Sfânta Fecioară, care s-a încredințat total Cuvântului lui Dumnezeu, pentru ca ea să mijlocească pentru noi.

După *Angelus*, Sfântul Părinte a spus următoarele:

Iubiți frați și surori!

Ieri, la Scutari, au fost beatificați doi martiri: Luigi Palić, preot din Ordinul Fraților Minori, și Gjon Gazulli, preot diecezan, victime ale persecuției religioase din secolul al XX-lea. Și astăzi, la Freiburg im Breisgau, a fost beatificat un alt martir, preotul Max Josef Metzger, fondator al Institutului secular „Cristos Rege”, combătut de nazism datorită angajării sale religioase în favoarea păcii. Exemplul acestor martiri să îi întărească pe atâția creștini care în timpul nostru sunt discriminați datorită credinței. Aplauze pentru noii fericiți!

Astăzi celebrăm Ziua Mondială a Săracilor, care are ca temă „Rugăciunea celui sărac se înalță până la Dumnezeu” (Sir 21,5). Le mulțumesc celor care, în Dieceze și parohii, au promovat inițiative de solidaritate cu cei mai năpăstuiți. Și în această zi amintim și toate victimele străzii: să ne rugăm pentru ei, pentru cei din familiile lor, și să ne angajăm pentru a preveni accidente. Pun o întrebare, fiecare poate să își pună această întrebare sieși: Eu mă privez de ceva pentru a da săracilor? Când dau de pomană, ating mâna săracului și îl privesc în ochi? Fraților și surorilor, să nu uităm că săracii nu pot să aștepte!

Mă unesc cu Biserica din Italia care mâine repropune Ziua de Rugăciune pentru Victimele și Supraviețuitorii Abuzurilor. Fiecare abuz este o trădare a încrederii, este o trădare la adresa vieții! Rugăciunea este indispensabilă pentru „a țese din nou încrederea”. Doresc să îi amintesc și pe toți pescarii, cu ocazia Zilei Mondiale a Pescuitului, care va fi joia viitoare: Maria, Steaua mării, să îi ocrotească pe pescari și familiile lor. Și vă salut cu afect pe voi toți, romani și pelerini. Îndeosebi, credincioșii care provin din Ponta Delgada și din Zagreb; Escolanía de la mănăstirea „Sfântul Laurențiu” din El Escorial și comunitatea ecuadoriană din Roma, care o celebrează pe Virgen del Quinche. Salut grupurile din Chioggia și Caorle; pompierii din Romeno (Trento) și corul parohial din Nesso (Como).

Fraților și surorilor, să ne rugăm pentru pace: în martirizata Ucraina, în Palestina, Israel, Liban, în Myanmar, în Sudan. Războiul ne face inumani, induce la tolerarea delictelor inacceptabile. Guvernării să asculte strigătul popoarelor care cer pace. Un salut către tinerii Neprihănitei. Urez tuturor duminică frumoasă. Și vă rog, nu uitați să vă rugați pentru mine. Poftă bună

Mesajul PF Lucian la 270 de ani de la fondarea Școlilor Blajului

**Excelența voastră Giampiero Gloder, Nunțiu
Apostolic în România și Republica Moldova,
Preasfinții Voastre,
Precucernici frați Preoți, Cuvioase Maici,
Domnilor profesori,
Stimați invitați,
Dragi elevi și studenți blăjeni,
Onorată asistență,
Iubiți credincioși,**

Psalmistul David spune că „înaintea lui Dumnezeu o mie de ani sunt ca ziua de ieri, care a trecut” (Ps. 89,4). Timpul pe care îl trăim este o pregustare a veșniciei pentru care ne pregătim, și unde ne vom regăsi cu toții în fața Domnului, în Împărăția Sa.

Fiecare zi, fiecare clipă a vieții noastre, este un dar pe care se cuvine să îl trăim cu bucuria celui care știe că biruința este a Lui, a Mielului Neprihănit, urmând exemplul luminos al înaintașilor noștri care au știut să aștepte și să spere în ciuda oricăror dificultăți și încercări. Acest adevăr este ilustrat profetic de Fericitul Cardinal Iuliu Hossu, care, atunci când parcurgea drumul martiriului și se afla cu domiciliu forțat, a evocat arestarea și întemnițarea sa și a celorlalți episcopi greco-catolici, spunând: „Istoria nu s-a terminat aici!”. Și istoria i-a dat dreptate!

Suntem împreună în această seară pentru a-i mulțumi Domnului pentru contribuția istorică a Blajului la dezvoltarea culturii și a educației românești, aici în locul în care, în urmă cu 270 de ani, episcopul Petru Pavel Aron întemeia Școlile Blajului, numite, pe bună dreptate, „fântâni ale darurilor”. „De aici a răsărit soarele românilor” avea să proclame Ion Heliade Rădulescu! Aici s-au perindat „caravanele Ardealului”, venind „să-și ia lumină” și apoi să se întoarcă în toate colțurile Transilvaniei și chiar mai departe, purtând făclia emancipării spirituale și culturale, care, după afirmația lui Mircea Eliade, „aprinsă odată la Blaj în 1754, n-a mai putut fi stinsă”. Cu adevărat, ne putem întreba ce ar fi fost România fără Blaj? Ce ar fi fost România fără Biserica Unită?

În aceste momente solemne, mă adresez cu bucurie și dragoste elevilor și studenților noștri, cărora doresc să le transmit un mesaj de susținere și de speranță. Dragii mei prieteni tineri, prezentul nu există fără trecut, după cum nici viitorul nu poate uita de prezent. Astăzi, acum și aici, voi sunteți reprezentanții acelor multe generații de școlari, care în băncile și amfiteatrele Blajului, au dobândit și au răspândit lumină, cunoaștere, învățătură și libertate. În 11 octombrie 1754, Ierarhul Petru Pavel Aron a avut o intuiție genială prin deschiderea de școli pentru pruncii acelor vremuri. Iar noi,

astăzi, trebuie să înțelegem că este o investiție mereu câștigătoare aceea de a crede în tinerele generații și de a dezvolta învățământul. Și iată, astăzi putem să vorbim cu folos despre „spiritul Blajului” care s-a răspândit în toată țara, ca o consecință a acestor eforturi și a dăruirii oamenilor care au crezut în binecuvântarea adusă prin Sfânta Unire cu Biserica Romei pe pământul românesc. Deschiderea Școlilor din Blaj, la o jumătate de veac de la Unire, sădea aici, în inima Transilvaniei, o metodă, o speranță și prin aceasta un spirit autentic catolic de deschidere și de cunoaștere, ale căror roade sunt vizibile până astăzi. Este misiunea voastră astăzi, dragi tineri, de a veghea pentru ca flacăra aprinsă acum 270 de ani, aici la Blaj, să nu se stingă!

Nu pot să închei înainte de a mă adresa tuturor celor implicați în procesul de formare a tinerelor generații la Liceele din Blaj, în mod deosebit Directorilor Școlilor din Blaj, cu îndemnul de a vă aduce propria contribuție la un nou avânt al vieții spirituale, culturale și sociale aici în Mica Romă.

Ne sunt model și călăuză Episcopii noștri martiri, toți șapte fiind alumni ai Școlilor din Blaj! Să păstrăm în inimile noastre, cu adâncă emoție și recunoștință, cuvintele rostite în cadrul rugăciunii *Regina Coeli*, pe 2 iunie 2019, de însuși Sfântul Părinte Papa Francisc: „Aici la Blaj, pământ de martiriu, de libertate și milostivire, vă aduc omagiul meu vouă, fii ai Bisericii Greco-Catolice care, de trei secole, dați mărturie cu ardoare apostolică despre credința voastră”. Omagiul Sfântului Părinte Papa Francisc este, în egală măsură, o recunoaștere a frumuseții și a rodniciei vocației educative a Bisericii Greco-Catolice!

Vă mulțumesc!

**+ Cardinal Lucian
Arhiepiscop și Mitropolit al Arhiepiscopiei de
Alba Iulia și Făgăraș
Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite
cu Roma, Greco-Catolică**

Comunicat:

Sesiunea ordinară de toamnă a Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică Blaj 12-13 noiembrie 2024

Episcopii Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, s-au reunit în sesiune sinodală ordinară de toamnă în perioada 12-13 noiembrie 2024 la Blaj, sub președinția Preafericirii Sale Cardinal Lucian.

La deschiderea lucrărilor Sinodului a participat Excelența Sa Mons. Giampiero Gloder, Nunțiu Apostolic în România și Republica Moldova.

În cadrul lucrărilor sinodale au fost discutate aspecte legate de AGRU național și de organizarea activităților Anului comemorativ „Cardinal Iuliu Hosu”. Preasfinția Sa Cristian Crișan, delegat al Preafericirii

ricirii Sale Cardinal Lucian la Sinodul Episcopilor de la Roma, a prezentat un raport despre tematica sinodalității.

Episcopii sinodali au analizat diferite aspecte legate de formarea continuă a preoților și au adoptat Regulamentul privind obținerea gradelor profesionale de către personalul clerical.

La împlinirea a 270 de la deschiderea Școlilor Blajului „Fântâni ale darurilor” de către Episcopul Petru Pavel Aron, membrii Sinodului au participat marți, 12 noiembrie 2024, începând cu ora 18.00, în Catedrala „Sfânta Treime” din Blaj, la un Te-Deum și la un eveniment cultural prilejuite de această aniversare. Miercuri, 13 noiembrie, începând cu ora 08.00, au celebrat alături de Nunțiu Apostolic Sfânta Liturghie Arhierescă în Catedrala Blajului.

Următoarea sesiune sinodală ordinară se va desfășura la București, în intervalul 26-27 mai 2025.

Notar
Pr. Liviu Ursu

www.bisericaromanaunita.ro

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă la Horoatu Crasnei

Duminică, 3 noiembrie 2024, parohia greco-catolică Horoatu Crasnei a fost din nou în sărbătoare: 5 copii din parohie l-au primit pentru prima dată pe Isus în Sfânta Euharistie.

Copiii au fost pregătiți cu multă grijă pentru acest moment atât de important din viața lor. Sâmbătă seara au îngenuncheat pentru prima dată în scaunul de spovadă pentru a-și mărturisii păcatele, iar duminică dimineața, îmbrăcați în haine albe și având sufletul pur, în cadrul Sfintei Liturghii au primit cu emoție Sfânta Euharistie.

La finalul Sfintei Liturghii, copiii au primit ca amintire o diplomă, un îngeraș și un rozariu. Momentul s-a încheiat cu o felie de tort pregătit pentru această ocazie.

Îi mulțumim Domnului pentru această zi deosebită și pentru acești copii minunați. Sperăm ca legătura cu Isus să rămână la fel de puternică toată viața, iar această zi deosebită să le amintească mereu de Cel care le este prieten pentru totdeauna.

Pr. Mihai ȘOFINEȚI

Pr. Cristian F. SABĂU

Despre recunoașterea cultului Fecioarei Rosa Mystica (II)

Despre **comisiile** care au investigat aparițiile Rosei Mystica la Montichiari/Fontanelle vom relata următoarele.

Excelența Sa Giacinto Tredici O.S.S.C.A., episcopul primelor revelații private către Gilli în 1947 în biserica din Montichiari, a instituit în 1949 o comisie de analiză a evenimentelor, despre care afirmam că a lucrat cu parțialitate. Lucrările s-au încheiat fără un verdict. Oricum, nu au fost luate în analiză aparițiile din a doua fază (1966), care încă nu avuseseră loc. Arătările de la Fontanelle nu au fost niciodată studiate, doar cele de la Montichiari.

Episcopul Luciano Monari a creat o nouă comisie diecezană în 2013, care a dus la recunoașterea probității vieții Pierinei Gilli.

„Episcopul Giulio Sanguineti, prelat de Brescia din 1998 până în 2007, nu a format noi comisii, ci a autorizat cultul Mariei Rosa Mystica la Fontanelle, atâta timp cât nu se face referire la apariții” (V. Messori, „Una nuova Lourdes nella Bassa Bresciana”).

În 2022, episcopul Tremolada a înființat o comisie internațională pentru analiza întâmplărilor legate de aparițiile Rosei Mystica. Ancheta a durat peste un an și s-a încheiat cu o „opinie în mare măsură pozitivă – exprimată în unanimitate – cu privire la experiențele vizionarei Gilli în relația cu Maria Rosa Mistica” (Giacomo Gambassi-Cotidianul Avvenire). Rezultatele au fost trimise la Vatican, care a promulgat scrisoarea din 5/7/2024.

Ce portret al Pierinei Gilli, vizionara Sf. Fecioare, poate fi derivat din Jurnale? Diferenții pași care țin de profilul său uman, spiritual, moral, de mesajul său, desfășurați întotdeauna în acord cu Dicasterul (mai târziu Congregația) pentru Doctrina Credenței și cea pentru Preamărirea Divină, au condus în acești 23 de ani să-i aducă mai multă lumină și claritate Pierinei și, de asemenea, să „i se facă dreptate”.

Pierina este o femeie simplă din provincia Brescia, născută într-o familie săracă, care în curând a rămas fără tată din cauza Primului Război Mondial. Era o infirmieră excepțională, i-ar fi plăcut să devină călugăriță între Slujitoarele Carității înființate în secolul al XIX-lea de Sfânta Maria Crocifissa di Rosa pentru slujirea bolnavilor și a celor mai săraci. Însă dato-

rită evenimentelor mistice care i-au caracterizat existența -de fapt acestea încep înainte și continuă chiar și după cele două cicluri de revelații cu mesaje pe care trebuia să le transmită Bisericii și lumii- și-a trăit consacrarea în privat și ascuns. Pentru oamenii care i-au fost apropiați a fost o îndrumătoare de credință prin Liturghie și rugăciune zilnică, spovadă frecventă, mortificări și capacitatea de a oferi atenție, ascultare și un cuvânt bun pentru toată lumea.

Care este punctul de sprijin al mesajului marian pe care Doctrina credinței îl definește „fără aspecte critice”? Maria este Maica Bisericii, Trandafirul Mistic, adică Mama trupului mistic al lui Cristos care este Biserica. Cu „da”-ul pe care l-a rostit, i-a permis lui Isus Mântuitorul să intre în lume. Ea este făptura care s-a încrezut în Dumnezeu și și-a împlinit planul în cel mai înalt grad, chiar și sub cruce: acolo, unde s-ar fi pierdut oricine altcineva, Ea nu a încetat să creadă, fidelă până la capăt. Așadar s-a dat undă verde experienței spirituale a Pierinei, scrierilor în care ea s-a referit la mesajele Fecioarei (care nu au probleme), la cultul răspândit în lume, la cel spiritual, roadele variind de la convertirii la vindecări, de la darul maternității la vocații. „Îmi mulțumesc Papei Francisc pentru această recunoaștere - a spus episcopul Pierantonio Tremolada în omilia Liturghiei de la Fontanelle, 12/7/2024-. Astăzi există un sentiment de bucurie sinceră și profundă recunoștință”.

În scrisoarea detaliată despre Trandafirul Tainic și în mesajele primite de Pierina Gilli, Dicasterul subliniază în primul rând aspectele pozitive, dintre care cel mai important este faptul că scrierile „exprimă o încredere umilă și deplină în acțiunea maternă a Maicii Domnului.

În limba română a fost publicată traducerea volumului: M. Weigl, Maria, „Rosa Mystica“, Montichiari-Fontanelle, ComePrint srl, Brescia 2001.

Preacurata Rosa Mystica pe o scară mare, cu trandafiri albi, roșii și galbeni (Apariție în Domul din Montichiari, 8/12/1947. În acea biserică, e venerată o statuie ce O reprezintă astfel)

Încheierea etapei eparhiale a Cauzei de beatificare a servei lui Dumnezeu sora Maria Sofia, din Congregația Surorilor Maicii Domnului

Duminică, 17 noiembrie 2024, la Mănăstirea Maicii Domnului din Cluj-Napoca, Sanctuar arhiepiscopal major, a avut loc ceremonia solemnă de încheiere a etapei eparhiale a Cauzei de beatificare a servei lui Dumnezeu sora Maria Sofia, din Congregația Surorilor Maicii Domnului. Ceremonia a avut loc după Sfânta Liturghie arhierescă celebrată la mănăstire. S-a consfințit, astfel, primul pas către recunoașterea sfințeniei servei lui Dumnezeu sora Maria Sofia, cea care a călăuzit în timpuri ostile destinele Congregației, ca Maică superioară a CMD, de la începutul prigoanei comuniste până după ieșirea la lumină a Bisericii (1947-1993).

În acest context, Preasfinția Sa Claudiu a explicat cursul unei Cauze de beatificare, faptul că etapei eparhiale îi urmează etapa romană, cu mențiunea că, din România, misiunea continuării cauzei în etapa sa romană o va duce mai departe – urmând „o metodologie extrem de strictă” – o persoană, în acest caz o soră numită de Maica Teodorina. A evidențiat că și atunci când dosarul pentru beatificare va fi finalizat la Congregația pentru Cauzele Sfinților de la Roma, mai este nevoie de o etapă, la care pot contribui toți credincioșii, prin rugăciune. Este nevoie de rugăciune atât până la încheierea cauzei cât și după aceea, în așteptarea „unui miracol atestat”.

Ceremonia solemnă prin care s-a încheiat etapa eparhială a Cauzei de beatificare, așa cum a explicat pr. Marius Câmpean, în calitate de notar al Cauzei, după Sfânta Liturghie, a cuprins mai multe momente: în primul rând, trei cuvântări, a Preasfințitului Claudiu, a Preacuvioasei Maici Teodorina, ca actor al Cauzei, și a pr. Traian-Radu Coste-Deak, postulatorul Cauzei. Au urmat jurămintele celor care au fost implicați în Cauza de beatificare, iar la final s-a semnat documentul oficial prin care s-a încheiat etapa eparhială. Mai multe cutii au fost sigilate în cadrul ceremoniei și, totodată, a fost delegat ipodiacon Mihai Radu Andrei, secretar episcopal, pentru a duce la Roma întreaga documentație de până acum a cauzei. Sunt mii de pagini ce vădesc fapte de eroism în credință ale sorei Sofia care, primită de Domnul în cer, va putea fi numită și aici, pe pământ, „Fericită”. Va fi, astfel, exemplu și lumină, împreună cu Fericirii Episcopi greco-catolici martiri și cu toți sfinții, pentru Biserica peregrină prin lume, spre mântuirea cât mai multor suflete.

Preacuvioasa Maică Teodorina a rostit câteva cuvinte despre etapa eparhială a cauzei, „o etapă importantă în cercetarea autenticității vieții de credință a Maicii Sofia, oferind Congregației noastre și Bisericii un exemplu de trăire eroică a virtuților, atât în perioada de persecuție comunistă, cât și în viața de zi cu zi. Maica Sofia a ales calea fericirilor evanghelice

La final, pr. Traian-Radu Coste-Deak a evidențiat că „o asemenea anchetă, cercetare, făcută de Biserica locală prin cei în drept numiți de către Ierarhul locului, care acum se concretizează”, este doar „normalitatea la care fiecare credincios creștin este invitat, conform afirmației Fiului Dumnezeu: «Fiți sfinți, precum Tatăl nostru Cel din ceruri Sfânt este»”.

În încheiere – după depunerea jurămintelor, sigilarea cutiilor cu documente și semnarea documentului oficial de încheiere a etapei eparhiale -, s-a făcut „Rugăciunea oficială pentru beatificarea și canonizarea servei lui Dumnezeu sora Maria Sofia, din Congregația Surorilor Maicii Domnului: *Părinte Sfânt, izvorul înțelepciunii și al vieții, Tu ai ales-o pe sora Maria Sofia din sânul Bisericii Greco-Catolice din România spre a te sluji în Congregația Surorilor Maicii Domnului. Dă-ne, te rugăm, harul de a urma exemplul luminos al vieții sale, pentru ca și noi să mărturisim cu tărie credința, speranța și iubirea față de Tine și față de Biserica Ta. Trimite-ne, Doamne, prin mijlocirea sorei Maria Sofia, harul pe care îl dorești (...), nădăjduind, prin bunătatea Ta, ca ea să fie onorată împreună cu Fericirii și Sfinții Bisericii Tale. Căci Tu ești sfințirea noastră și Ție mărire îți înălțăm, Tatălui și Fiului și Spiritului Sfânt, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Tatăl nostru... Născătoare de Dumnezeu... Mărire Tatălui...*”

Cei care primesc haruri sunt rugați să se adreseze: **Postulatorului Cauzei sorei Maria Sofia, CMD, Str. Romul Ladea nr. 6, 400481 Cluj-Napoca (CJ), postulatura.cmd@gmail.com.**

Etapa eparhială a acestei cauze a fost deschisă la 6 ianuarie 2022. După mai puțin de trei ani, la 17 noiembrie 2024, încheierea acestei etape reprezintă un nou început, pentru etapa romană a cauzei. Această zi va rămâne una istorică pentru întreaga Biserică Română Unită cu Roma.

Comemorare episcopală în Palatul Episcopal din Beiușul Episcopal - Micul Blaj de altădată

Vreme de 148 de ani, începând de pe la 1800, Beiușul a pornit pe calea devenirii unei urbe episcopale, fără a simți oboseala acestei călătorii binecuvântate sub egida Bisericii Greco-Catolice.

Beiușul episcopal, a devenit, în această lungă perioadă, ceea ce numeam, cu mulți ani în urmă în revista Vestitorul, la rubrica „Pastila credinței”, „Beiușul - micul Blaj de altă dată”. O sintagmă și o comparație viabile, dictate de o succesiune de evenimente înscrise în paginile de istorie a Eparhiei Greco-Catolice de Oradea.

Încercăm să prezentăm într-o succintă enumerare cronologică, pilonii ce argumentează cele două afirmații.

Pe „pilonul” datat cu anul 1800, stă înscris numele Episcopului **Ignație Darabant** care a ctitorit, din venituri proprii Biserica „Sfântul Dumitru” din centrul Beiușului.

Un adevăr istoric ce nu poate fi șters, chiar dacă acest fapt se încearcă a fi eludat prin înlăturarea plăcilor inscripționale de pe clădirea bisericii, monument istoric atestat.

Pe „pilonul următor”, alături de anul 1828, rămâne înscris și de neșters numele **Samuil Vulcan**, luminatul episcop greco-catolic de Oradea, ctitorul Gimnaziului Greco-Catolic Român din Beiuș, instituție de învățământ pentru tinerii de orice confesiune, etnie sau stare socială.

Următorii „piloni” episcopali au inscripționat spre neuitare numele episcopilor:

- **Episcop Vasile Erdeli-Ardelean** (1843-1862), care a introdus limba româna ca limbă de predare în gimnaziu;

- **Episcop Iosif Pop Sălăjanul** (Silaghi) de Băsești (1862-1873)- a ridicat gimnaziul din Beiuș la

statutul de gimnaziu major;

- **Episcop Ioan Olteanu** (1873-1877) – a contribuit la restaurarea gimnaziului;

- **Episcop Mihail Pavel** (1879-1902)- a ridicat noi corpuri de clădire la edificiul vulcanian: este fondatorul Institutului Pavelean de fete și a Școlii Civile de fete (1896);

- **Episcop Demetrie Radu** (1903-1920)- a construit o nouă aripă la gimnaziul din Beiuș; a pus bazele Fundației „Doctor Demetrie Radu”; a restaurat palatul episcopal;

- **Episcop Valeriu Traian Frențiu** (1920-1952)- a adăugat noi construcții la gimnaziul din Beiuș; a efectuat reparații la Biserica „Sfântul Dumitru”; a adus în Beiuș călugării asumpționiști pentru gimnaziu și călugărițe pentru spital.

Sintagma Beiușul Episcopal este susținută și de prezența altor episcopi greco-catolici, dintre care amintim, desigur, pe Episcopul Ioan Suciul, care a ținut cunoscutele conferințe „despre „Adevăr”, în sala de gimnastică a Liceului Samuil Vulcan (Otilia Bălaș – „Sfinții Noștri”)

Statutul de urbe episcopală a Beiușului s-a oprit brutal în fatidicul an 1948, mai precis în data de 28 oct., când episcopii greco-catolici au fost arestați de organele de represiune bolșevico-comunist care tocmai se instală în România postbelică.

Iată însă, că în data de 28 octombrie 2024, episcopii martiri Valeriu Traian Frențiu și Ioan Suciul s-au întors după 76 de ani, în Palatul Episcopal din Beiuș, împreună cu ceilalți episcopi martiri: Vasile Aftenie, Tit Liviu Chinezul, Ioan Bălan, Alexandru Rusu și Iuliu Hossu, în cadrul unei activități de comemorate

(continuare în pag. 9)

„Micii jurnaliști” la Liceul „Don Orione” din Oradea

„Noi nu trebuie să le oferim copiilor cantități de informații, ci instrumente pentru a cerceta”(Gianni Rodari).

Vineri, 8 noiembrie a.c., copiii din clasele 0 A și I B la Liceul „Don Orione” din Oradea, au fost pentru o oră „Micii jurnaliști”. Ei au avut ocazia să afle despre ce înseamnă meseria de jurnalist, să adreseze întrebări curioase și să își imagineze că sunt prezentatori radio. De altfel, chiar au fost, elevii fiind fascinați să descopere cum se aud vocile lor înregistrate la microfon. Inițiativa, desfășurată în cadrul programului național „Săptămâna Altfel” 2024, a avut loc la invitația doamnelor învățătoare prof. Raluca Sabău și prof. Monica Bene, cu participarea jurnaliștilor Mihaela Caba-Madarasi și Cristian Ciulea, din cadrul Biroului de Presă al Episcopiei Greco-Catolice de Oradea.

Acest mini-curs a început cu prezentarea pe scurt a misiunii unui jurnalist, aceea de a redacta „povești” reale (știri) care răspund în principal la patru întrebări: „Cine?”, „Ce?”, „Când?”, „Unde”. Pentru aceasta este nevoie de patru elemente de bază – un „personaj” aflat într-un context, o idee, un instrument de comunicare (scris, vorbit, audio, video) și un fel original de a comunica.

Copilașii au înțeles totodată importanța scrierii și vorbirii corecte din punct de vedere gramatical, a creativității și a muncii în echipă. Li s-a transmis de asemenea cât este de important să fie critici, mai ales în fața noilor mijloace de comunicare, să conștientizeze timpul petrecut în fața gadget-uri și să aleagă de fiecare dată o comunicare reală, caldă și respectuoasă. Un îndemn special a fost acela de „a vorbi din inimă”. Ce

(urmare din pag. 8)

învrednicită în parohia Beiuș, de Părintele Protopop Zima Zorel.

În seara de 28 octombrie 2024, Palatul Episcopal a reînviat, s-a întors din paginile dureroase ale istoriei bisericii noastre, în prezentul vieții comunitare a Beiușului printr-o activitate de rememorare, recunoaștere și cinstire a trecutului. O activitate inedită, specială, care a reușit să rupă tiparele de pe normele cvasi-obișnuite, de multe ori formale, de conveniență.

Argumentăm printr-o singură frază: a fost o comemorare cu intensă încărcătură emoțională, o comemorare de sunet și imagine, care a ilustrat convingător, dominant chiar, textul vorbit al comemorării.

La intrarea în fosta capelă a Palatului Episcopal, pe zăbrelele unui grilaj metalic, erau portretele celor șapte martiri din anii de detenție, fiecare fiind străjuit cu o coroană de sârmă ghimpată.

În interior, în zona de rotundă, încă o imagine emoțională : o reprezentare simbolică a grătilor temniței înconjurată cu sârmă ghimpată, susținea tablourile Fericirilor Episcopi Martiri în dublă imagine: portretul episcopal și portretul de detenție, alături de

înseamnă aceasta? „Să participăm la bucuriile și fricile, speranțele și suferințele oamenilor din zilele noastre”, cum deseori ne îndeamnă Papa Francisc când vorbește despre comunicare. O calitate pe care copiii o au implicit, învățându-i chiar ei pe cei mari să fie spontani, curioși, dar mai ales veseli.

Teme precum știrile internaționale, fake-news, stresul la locul de muncă, dedicații pentru doamna învățătoare sau părinți și știrile din fotbal s-au dovedit de interes pentru „micii jurnaliști”, care sunt deja mari cunoscători ai acestei meserii pe care adesea fără își dea seama, noile generații o practică deja.

În cadrul acestei lecții de „Școala Altfel” copiii le-a fost dăruită revista „Vestitorul”, fondată la Oradea în 1925 de Fericitul episcop Valeriu Traian Frențiu, care apare lunar și cuprinde știri cultural-spirituale din cadrul Eparhiei Greco-Catolice de Oradea, inclusiv pe aceasta. Au avut prilejul să înțeleagă mai bine „ce se întâmplă cu știrile pe care noi le scriem” și să experimenteze mirosul de neînlocuit al tiparului, pe care Johannes Gutenberg l-a inventat în urmă cu mai bine de jumătate de secol (1455). Dincolo de toate informațiile pe care le-au primit în cadrul acestei „altfel de lecții”, copiii au rămas cu bucuria experienței personale și satisfacția de a fi fost pentru o zi, jurnaliști.

Felicitări, dragi copii! Să nu uităm cât este de important să avem o idee, să creăm o poveste, să comunicăm cu inima și mai ales, să ne amintim că cel mai frumos mijloc de comunicare este zâmbetul!

Biroul de Presă EGCO

un scurt text biografic. În dreptul fiecăreia, un copil de la Oratoriul „Colț de Rai” a dat citire textului biografic aferent, realizând în acest fel un arc peste generații, spre neuitare.

Starea de emoție a fost încă o dată accentuată prin redarea unui fragment sonor din filmul „Cardinalul”, a regizorului Nicolae Mărgineanu.

Salutul unor oficialități, (deputați în Parlamentul României) a fost citit de câțiva preoți din protopopiatul Beiuș, care au concelebrat *Acatistul Fericirilor Episcopi Martiri, Greco-Catolici români*, împreună cu Păr. Prot. Zima Zorel, conceptorul și moderatorul întregii activități.

Cuvântul de salut din partea Episcopiei de Oradea, a fost rostit de părintele vicar Chifor.

Se spune- și uneori chiar se întâmplă – cum că o vrednicie (precum cea a părintelui protopop Zima Zorel), induce în împrejururi, dorința altor învredniciri. Relatarea acestei activități la rubrica „Pastila Credinței”, este o astfel de învrednicire întru promisiunea neuitării și un îndemn spre vizitarea acestei expoziții comemorative.

Luna Noiembrie, - Luna sufletelor din Purgator

Suntem în luna noiembrie, lună care, conform Tradiției, este dedicată devoțiunilor pentru sufletele celor plecați de lângă noi, suflete care se află în Purgator. Biserica Catolică ne învață că acest loc există.

Purgatoriul este o stare, este conștientizarea a ceea ce ai fost și a ceea ce ar fi trebuit să fii, este locul în care sufletul insuficient de curat, suferă o purificare pentru a putea intra în bucuria Cerului. Sufletul intră în Purgator imediat după moarte.

La moarte, sufletul, separat de trup, devine cu desăvârșire lucid, se cunoaște perfect și își dă seama că nu poate să se arunce în brațele curate și iubitoare ale lui Dumnezeu cu petele și mizeriile de pe el. **Știind atunci că Purgatoriul a fost orânduie pentru a-l curăți, sufletul se aruncă de bunăvoie în el și găsește acolo această mare îndurare: distrugerea păcatelor sale.** (Sfânta Ecaterina de Genova)

În același timp, acest loc curățitor este o stare tranzitorie, și-ntr-un fel, o stare de bucurie în suferință, deoarece sufletul se știe salvat. De aici nu lipsește nici starea de speranță, deoarece sufletul are certitudinea că va intra cândva în Rai.

De aceea, Ziua Morților, nu este o zi a tristeții, ci o zi a credinței că răposații noștri sunt vii, o zi a speranței că într-o zi îi vom revedea și o zi a iubirii, pentru că noi îi putem ajuta prin fapte de dragoste creștină.

Conciliul Ecumenic din Florența (1438 – 1443) a cerut creștinilor să ajute sufletele răposaților lor cu Sfinte Liturghii, cu rugăciuni, cu milostenii și alte fapte de pietate, după datina Bisericii.

Sfânta Biserică a consfințit o lună întreagă pentru ajutorarea acestor suflete, lună în care putem ușura ori scurta șederea în Purgator a răposaților noștri prin mai multe gesturi de pietate, cum ar fi: participarea la Sfânta Liturghie, Împărtășania deasă, o rugăciune, o lumânare aprinsă, o decadă de Rozariu, un act de caritate, curățarea mormintelor celor dragi. În felul acesta cei rămași își fac datoria sfântă, devenită poruncă a Bisericii, de a-și îndeplini obligațiunile față de cei răposați.

O altă formă de evlavie este oferirea Sfântului Sânge al lui Isus Cristos pentru cei morți, evlavie instituită de Sfântul Gaspar de Bufalo, Apostolul Devoțiunii către Preasfântul Sânge.

Un mijloc special de ajutorare a sufletelor din Purgator sunt indulgențele. Ele nu înseamnă iertarea păcatelor după moarte, după cum fals au interpretat unii protestanți, ci iertarea pedepsei datorate păcatelor deja iertate prin spovadă.

Părintele Ștefan Bortă, în unul din articolele publicate de Sfinția-Sa, spune următoarele:

*În încheierea acestor câteva gânduri aș dori să mă folosesc de o scurtă meditație a unui preot și scriitor francez pe nume Michel Quist (1921-1997), meditație care vrea să ne arate cum trebuie să ne gândim, de fapt, la clipa morții și la scumpii noștri răposați. **Iată ce spune acest preot, printre altele, în cartea sa intitulată Iată-mă, Doamne! Doamne, nu există morți, există numai vii, aici, pe acest pământ și pe lumea cealaltă. Știu, Doamne, moartea e o realitate. Dar e numai un minut, o clipă, o secundă, un pas, un pas din finit în infinit, un pas din timp în veșnicie. (...) Doamne, morții mei sunt foarte aproape de mine, sunt sigur că trăiesc aici în umbră. Nu-i pot vedea cu ochii mei, căci au abandonat învelișul lor de carne, la fel cum renunță omul la o haină veche, demodată, iar sufletul lor eliberat de trup, nu mai dă semne de viață. (...). Cândva se atingeau trupurile noastre, dar nu și sufletele. Acum, când Te întâlnesc pe Tine, îi întâlnesc pe ei, când Te privesc pe Tine, îi privesc pe ei, îi port și pe ei atunci când Te port pe Tine, îi iubesc și pe ei când Te iubesc pe Tine. O, morții mei veșnic vii, care trăiți în mine, ajutați-mă ca în această scurtă viață pământeană să învăț secretul vieții veșnice.***

Sfânta Gertruda ne-a lăsat o minunată rugăciune care, spusă din inimă și cu iubire, poate obține eliberarea unui mare număr de suflete din Purgator: **Părinte Veșnic, Îți ofer Preaprețiosul Sânge al Divinului Tău Fiu, în unire cu toate Liturghiile celebrate astăzi în lume pentru toate sufletele sfinte din Purgator, pentru păcătoșii din întreaga lume, pentru păcătoșii din Biserica Universală, pentru cei din anturajul meu și pentru cei din familia mea. Amin.**

Sfântul Ioan-Maria Vianey, parohul de Ars, a spus: **Dacă am ști cât este de mare puterea sufletelor sfinte din Purgator și câte haruri am putea obține prin mijlocirea lor, ele nu ar fi atât de uitate. Să ne rugăm mult pentru ele, ca ele să se roage mult pentru noi.**

Așadar, noi, cei rămași pe Pământ, care formăm Biserica Luptătoare, să ne rugăm pentru Biserica Pătimitoare din Purgator, ca odată devenită Biserică Triumfătoare în Cer, să poată, la rândul ei, să se roage pentru Biserica Luptătoare, care suntem noi.

Luna închinată acestor suflete este marcată și de Reuniunea Mariană din Șimleu Silvaniei prin Adorarea Sfântului Sacrament în fiecare zi de joi, prin Rozariul zilnic și rugăciuni specifice pe parcursul întregii luni noiembrie, prin parastas pentru cei 34 de marianiști decedați, prin vizitarea cimitirelor, prin acte de caritate etc.

Cuvântul lui Dumnezeu vorbește fiecăruia dintre noi

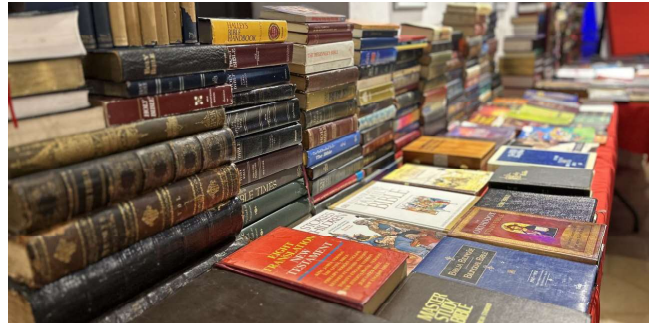
Peste 1000 de exemplare de Biblii din întreaga lume au fost prezente în Cetatea Oradei în cadrul expoziției „Muzeul Bibliei”, organizată de Societatea Biblică din România, în perioada 7-20 noiembrie a.c.. Printre acestea s-a aflat și *Biblia Vulgata* de la Blaj (1760-1761), alături de diferite versiuni ale Sfintei Scripturi, a Vechiului și Noului Testament care aparțin diferitor culte creștine, în diferite limbi. Organizatorii au spus că zilnic, sute de vizitatori au trecut pragul expoziției pentru a vedea „nu doar Bibliile miniaturale sau cele ale personalităților, *Nano Biblia* sau *Biblia care a ajuns pe Lună*, ci și cea mai mare *Biblie din România*, care se scrie de mână în care fiecare persoană prezentă a putut scrie de mână un citat biblic reprezentativ pentru el.

Printre vizitatori s-au aflat și elevii Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu” din Oradea îndrumați de profesori și preoți spirituali, care au participat la această „întâlnire cu Biblia – Cuvântul lui Dumnezeu”. Cu această ocazie, Asociația *Ziléos* prezintă în cadrul acestei școli a dăruit expoziției un exemplar *ZeBible*, o traducere inter-confesională a Cărții Sfinte în limba franceză, realizată pentru tineri de Societatea Biblică din Franța. Fiecare zi s-a încheiat cu un scurt moment muzical și o conferință, susținută de reprezentanți ai diverselor confesiuni creștine din Oradea.

În penultima seară, pe 19 noiembrie a.c., a vorbit publicului orădean despre „Scrisoarea de dragoste a lui Dumnezeu pentru om” părintele Francisc Lăcătuș, responsabil al Congregației „Don Orione” din Oradea, în prezența mai multor reprezentanți ai elevilor și a conducerii Liceului „Don Orione” și a unui public orădean doritor să cunoască mai multe despre Sfânta Scriptură. Seara a fost întregită de Corul „Anima Nostra” al Liceului „Don Orione Oradea” (coordonat de prof. Nicoleta Arendaș, acompaniament pian Mihai Bârlescu), care a însoțit auditoriul prezent la Muzeul Bibliei prin cântece în limba latină, greacă și română.

„Pe cât este de plăcut să vorbim despre această Scrisoare a lui Dumnezeu, pe atât este de complex și de vast Cuvântul lui, care crează, ne ajută și astăzi, făcându-ne să ne dăm seama cât de importanți suntem noi în ochii Lui, ca fii și fiice a lui Dumnezeu.” – a subliniat pr. Francisc Lăcătuș în introducere, împărtășind celor prezenți frumusețea acestei inițiative a Societății Biblice din România, care a arătat la Oradea că „o singură scriere ne unește pe toți, de diferite confesiuni” și ne îndeamnă „să cerem zilnic lui Dumnezeu să ne ajute pe toți să fim uniți în caritate și în Cuvântul Său”.

Pornind de la recenta Zi Mondială a săracilor, marcată în Biserica Catolică pe 17 noiembrie a.c., pr. Francisc Lăcătuș a împărtășit din experiența pastorală în cadrul Congregației „Don Orione” în Italia, readucând în atenție *Lectio divina*, un exercițiu vechi precum

creștinismul, practicat prima oară de apostoli în drumul spre Emaus. Introdusă de un cântec, prin care este invocată acțiunea Spiritului Sfânt, în cadrul acesteia (*Lectio divina*) se citește un pasaj din Sfânta Scriptură, care este meditat apoi de fiecare participant (*meditatio*). Acest moment este urmat de rugăciune cu acel Cuvânt (*oratio*) și contemplare (*contemplatio*). „În acest mod, Cuvântul lui Dumnezeu poate fi transpus în acțiune concretă și practică în viața noastră de zi cu zi, pentru că a fost scris pentru fiecare dintre noi: «La început era cuvântul și Cuvântul era cu Dumnezeu și Cuvântul era Dumnezeu» (Io 1, 1)” – a subliniat în discursul său părintele Francisc.

A continuat cu un excursus istoric a ceea ce a însemnat de-a lungul vremii această *Scrisoare a lui Dumnezeu pentru om*, fiind prezentate elementele importante care ne ajută să o înțelegem mai bine: terminologia, inspirația Bibliei, hermeneutica, textul original și traducerea Sfintei Scripturi, manuscrisele biblice din Qumran și Canonul Sfintei Scripturi. Termenul „Biblie” ce provine din greacă (*Ta Biblia*) înseamnă cărți și cuprinde o colecție alcătuită din Vechiul Testament (27 cărți) și Noul Testament (46 cărți). Termenul latin „testament” înseamnă „alianță” lui Dumnezeu cu poporul său, care începe cu poporul Israel în anul 1200 î. C. și ajunge până la noi astăzi. (...)

Un parcurs istoric în care Providența Divină a conlucrat ca oamenii de astăzi să se bucure de ceea ce au putut vedea în acest Muzeu al Bibliei, indiferent de apartenența religioasă. În acest sens, a fost amintită contribuția Sfântului Papa Ioan al XXIII-lea, inițiatorul Conciliului Vatican II, prin cuvintele „In dubi libertas, in necessariis unitas, in omnibus caritas” („unitate în lucrurile necesare, libertate în lucrurile îndoielnice, caritate în toate”) invita ca atunci când creștinii se adună împreună să ducă totul spre Cristos, lucrurile necesare să îi conducă spre unitate, iar cele pe care le fac să fie toate din iubire unul față de celălalt. Caritatea este un cuvânt foarte important în viața creștinului, amintindu-se deopotrivă cuvintele Sfântului Alois Orione care considera că „numai iubirea va salva lumea”.

„Un Milion de Stele pentru cantine sociale”

Eugen Iva

„Aprinde o lumină pentru cei nevoiași!”: a fost tema evenimentului caritabil „Un Milion de Stele pentru cantine sociale” organizat de Asociația Caritas Eparhial Oradea și Asociația Caritas Catolica Oradea joi, 24 octombrie a.c., în Piața Unirii din Oradea. Inițiativa, desfășurată la nivel internațional, a avut ca scop la Oradea sensibilizarea comunității asupra conștientizării importanței cantinelor sociale, care pentru oamenii străzii și cei nevoiași care se confruntă zilnic cu lipsuri și dificultăți majore, reprezintă singura sursă de hrană caldă, dar și siguranța de a fi ajutați să găsească soluțiile cele mai potrivite pentru ei, redându-le astfel demnitatea umană.

La eveniment au participat Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, pr. Vakon Zsolt ca reprezentant al episcopului romano-catolic de Oradea, PSS László Böcskei, doamna Anca Grama, director al Direcției de Asistență Socială Oradea, responsabili ai Caritas Eparhial Oradea și Caritas Catolica Oradea, persoane consacrate, asistenți sociali, voluntari, numeroși copii și cetățeni ai Urbei. Seara a fost animată de muzica Enjoy Music, prin vocile tinerelor talente Hanna Herczegh și Ayssa Caba. De asemenea, copiii s-au bucurat de baloanele confecționate în Piața Unirii de clownii voluntari ai asociațiilor caritabile.

Adresându-se comunității orădene, pr. Olimpiu

Todorean, președinte Caritas Eparhial Oradea, a creionat la începutul discursului său realitatea odiernă a multor oameni care trăiesc printre noi și se confruntă zilnic cu realități dure: „cei care și-au pierdut o locuință, oameni nevoiași, tineri și bătrâni deopotrivă, bărbați și femei care se luptă să supraviețuiască fără sprijinul unei familii, fără o locuință stabilă, fără o masă caldă. Pentru mulți dintre ei – a continuat pr. Todorean – singura speranță sunt cantinele sociale, un loc unde pot găsi hrană și unde, în fiecare joi, în anotimpul rece, la Centrul Social Maria Rosa, au posibilitatea de a face un duș pentru a-și recăpăta demnitatea”. Acești oameni nu sunt străini, ci sunt semenii noștri, parte din aceeași comunitate – a subliniat pr. Todorean, de aceea „(...) implicarea fiecăruia contează. Comunitatea noastră poate fi un punct de sprijin”, iar „fiecare gest de solidaritate, fie că vorbim de donarea de alimente, produse de igienă sau timpul nostru, aduce o schimbare reală în viața acestor oameni.” Cu acest prilej, președintele Caritas Eparhial Oradea a subliniat că „este la fel de important să încurajăm și să cerem autorităților publice să se implice mai mult în găsirea de soluții pentru aceste probleme” prin sprijinirea cantinelor sociale, crearea de locuințe și accesul la servicii de igienă sunt doar câteva dintre măsurile care pot ajuta la oferirea

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

unei vieți mai demne pentru cei mai vulnerabili dintre noi. Este de neconținut faptul că „împreună putem face o diferență” și fiecare dintre noi poate fi „o rază de speranță într-o viață încercată de greutăți” pentru cei care sunt frații și surorile noastre.

La rândul său, pr. Jozsef Raina, directorul Caritas Catolica Oradea, și-a manifestat recunoștința față de toți cei prezenți și a reiterat misiunea carității în Biserică și societate: „Ca în fiecare an, am venit să aprindem o lumânare în semn de solidaritate cu cei nevoiași. Isus a spus că săraci vor fi mereu, iar misiunea noastră, a celor de la Caritas este aceea de a le întinde o mână pentru a le servi ca ajutor. Mă bucur că la această misiune suntem împreună de mulți ani, cu confrății greco-catolici. Mulțumesc că în această misiune suntem ajutați de autorități și de colaboratori locali și din țară! Cerem binecuvântarea lui Dumnezeu pentru acțiunile noastre viitoare și asupra tuturor celor care ne ajută în misiunea noastră!”

Bucurându-se să fie prezentă la acest „eveniment de suflet, plin de emoție”, doamna Anca Grama a împărtășit celor prezenți că Direcția de Asistență Socială Oradea (DASO) cunoaște îndeaproape munca cu persoanele vulnerabile, simțind obligația de a pune suflet în tot ceea ce face. Directorul DASO și-a manifestat aprecierea pentru sprijinul organizațiilor non-guvernamentale precum Caritas Eparhial și Caritas Catolica, tocmai pentru că ceea ce fac acestea ca voluntari în comunitate vine în sprijinul efortului instituțiilor Statului. „Într-adevăr, cred că doar împreună, toți actorii din comunitate, dacă ne unim forțele, putem să facem mai mult pentru semenii noștri, care sunt într-o situație nefericită, care sunt mai puțin norocoși decât noi și au nevoie de acest sprijin”, a încheiat doamna Grama, felicitând Caritas Eparhial Oradea și Caritas Catolica pentru toate inițiativele, iar pe orădeni rugându-i să se implice în astfel de proiecte ca să îi ajute pe cei care au nevoie de sprijin.

Pr. Vakon Zsolt, secretar al Episcopiei Romano-Catolice de Oradea, a rostit apoi o rugăciune în limba maghiară, transmitând binecuvântarea și salutul PSS László Böcskei tuturor voluntarilor, persoanelor consacrate, locuitorii acestui „oraș al faptelor bune”.

„Gestul nostru poate fi neînsemnat atunci când ne gândim că aprindem o lumânare, dar are o valoare imensă dacă sufletește, cu rugăciunea, suntem aproape de toți cei care suferă în acest moment” a spus Preasfinția Sa Virgil Bercea după rugăciunea rostită în limba română, subliniind faptul că dincolo de a face un gest cartitabil, evenimentul „Un milion de stele” 2024 oferă prilejul de a

ne ruga pentru pace, într-o lume marcată de războaie:

„Dacă ne gândim la Mântuitorul, cu adevărat are valoare orice lumânare aprinsă pentru o persoană marginalizată. O lumânare aprinsă pentru un suflet care este mai puțin norocos decât noi, cei prezenți în această această seară aici. Adesea suntem noi înșine marginalizați, într-o lume în care toate problemele sunt atât de ‘întoarse pe dos’, într-o lume invadată de problematicile războiului – dacă ne gândim la Siria, Israel, palestina, Liban, Sud Sudan Nigeria, Yemen – sau la războiul care este la poarta noastră, în Ucraina, ori dacă ne gândim la mamele soldaților ruși morți în război. Câtă suferință, câtă marginalizare!”. Preasfinția Sa Virgil a rostit o rugăciune pentru pace, pentru convertirea mai-marilor lumii, oferind celor prezenți binecuvântarea finală.

În încheiere, pr. Olimpiu Todorean a mulțumit tuturor celor care au participat la „Un Milion de Stele pentru cantinele sociale”, în mod special voluntarilor **Plexus Oradea** aici prezenți, care revin săptămânal la cantina socială a asociației Caritas Eparhial Oradea (Centrul Social „Maria Rosa”) ca voluntari corporatiști. Aici, persoanele nevoiașe din oraș primesc zilnic o masă caldă (de luni până vineri) și beneficiază de dușuri sociale (în fiecare zi de joi).

Toți cei prezenți au aprins o lumânare pe platoul din imediata vecinătate a Catedralei „Sfântul Nicolae”, în semn de solidaritate pentru cei aflați în nevoie, și au avut posibilitatea să bea un ceai cald, bucurându-se de compania muzicii, a luminilor care au strălucit în noaptea și a sufletelor celor prezenți.

Ajutorul nostru le poate aduce oamenilor nevoiași zâmbetul pe buze și curajul de a merge mai departe! Haideți să fim alături de ei! (Pr. Olimpiu Todorean, președinte Caritas Eparhial Oradea).

**Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI**

Pelerinaj la Mănăstirea Prilog

Pe 8 noiembrie a.c., a avut loc pelerinajul organizat din Oradea la Mănăstirea Prilog, la care au participat credincioși greco-catolici și romano-catolici din Oradea și împrejurimi, printre care membrii ai Reuniunii Mariane „Regina Păcii” de la parohia „Sfânta Treime” din Oradea. Prin implicarea pr. paroh Marius Obreja, spiritualul acestei asociații, și strădania marianistei Maria Lupău care de mai bine de un deceniu adună „familia” de iubitori ai acestui loc binecuvântat, participanții s-au bucurat și în acest an de o experiență plină de Haruri. Au devenit prieteni, frați care se bucură să parcurgă acest drum împreună în rugăciune, cânt, meditație și mărturii emoționate de două ori pe an la Prilog, cu prilejul celor două hramuri – Sf. Petru și Pavel și Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril. Pelerinii din Oradea s-au bucurat de ospitalitatea specifică a maramureșenilor, care îi întâmpină de fiecare dată pe cei care ajung aici cu inimile calde și pline de credință.

Mănăstirea de la Prilog adăpostește Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Bixad, iar în vecinătatea bisericii se afla mormântul călugărului Mihai Neamțu (fratele Mihai). În acest octombrie a.c. s-au împlinit 100 de la nașterea sa și mulți credincioși, din diferite colțuri ale țării au dorit să-și exprime iubirea, recunoștința și bucuria de a-l fi cunoscut, de a fi fost vindecați sufletește, trupește prin harul, sfaturile și rugăciunile Unchiului Mihai.

Momentul central a fost Sfânta Liturghie arhierască celebrată de Preasfinția Sa Vasile Bizău, episcop al Eparhiei de Maramureș, împreună cu părintele protoegumen Ioan Albu (OSBM), părintele protopop Iacob Feier și un sobor de preoți și călugări bazilieni din Maramureș, dar și din alte eparhii.

„Sărbătoarea lor, a puterilor celor fără de trupuri, a Sfinților Îngeri și a Arhanghelilor ne invită pe toți creștinii cei care îi sărbătorim astăzi, să privim cu atenție misiunea lor, serviciul lor, dedicarea lor, fidelitatea și statornicia lor. Și toate acestea să fie și pentru noi moment de actualizare sufletească, creștere sufletească întărire și ajutor în drumul nostru spiritual; și în același timp putere de a lupta împotriva celui rău”, a afirmat Preasfinția Sa Vasile Bizău în biserica din Prilog, pe 8 noiembrie 2024, potrivit Biroului eparhial de presă al Episcopiei Greco-Catolice de

Maramureș. Un gând care ne-a îndemnat pe toți să încercăm să fim îngeri în viețile semenilor noștri, având modelul servului lui Dumnezeu fratele Mihai, în anul centenar al nașterii sale, care este, cum a subliniat și PS Vasile „în această perioadă a pregătirii sau a cercetării dosarului lui de beatificare, de canonizare...”.

Spovadă și Sfânta Împărtășanie în acest loc binecuvântat au înnobilit darul rugăciunilor și al intențiilor noastre oferite la Prilog pentru toți cei dragi ai noștri și întreaga Eparhie de Oradea.

Parcursul către și dinspre Mănăstire ne-a prieluit rugăciunea Rozariului împreună, rostit în varianta Unchiului Mihai, condus de pr. Ioan Crișan care ne-a însoțit, Rozariul Sfinților Arhangheli, condus de pr. Marius Obreja și doamna Ana Mesaroș, Rozariul Îndurării Divine, condus de Othilia Groza, ministru al Terțiarilor Franciscani Oradea.

Sfinților Arhangheli, rugați-vă pentru noi!

Mirela FILIMON
Președinte al Reuniunii Mariane Oradea

Un gând și un îndemn la cea de a VIII-a Zi Mondială a Săracilor

Prin fiecare zi petrecută la cantină, în diverse forme, primesc același mesaj din partea beneficiarilor: „Încearcă să nu ajungi ca mine, eu am greșit și nu am știut că voi ajunge așa. Nu știu ce să mai fac cu viața mea acum, când nu mai am nimic: prieteni, familie, locuință.”

Acești oameni au emoții, sentimente, regrete, probleme de sănătate, limite, neajunsuri și multe înfrângeri. Și totuși, în sărăcia lor, ne oferă lecții de viață, prin simplul fapt că supraviețuiesc în frig, foame, boală, abandon, ignoranță, pedepsiți de destin și, uneori, de noi, pentru greșeli care s-au prescris de multă vreme...

Nici un beneficiar al cantinei sociale nu vine mândru și bucuros că este dependent de o farfurie cu mâncare. Nici un beneficiar al cantinei sociale nu cere zâmbind supliment la masa de prânz. Sunt rușinați, se simt inferiori, se simt neînsemnați, se simt neputincioși.

Haideți să fim noi cei care să mângâiem, printr-o vorbă bună măcar, cicatrici ale unui trecut crunt și nemilos, în care fiecare greșeală se plătește. Să fim noi

Ziua mondială a săracilor 2024

Rugăciunea celui sărac se înalță până la Dumnezeu (Sir 21,5)

oamenii care nu îi mai ignoră, să fim noi oamenii care să facem și din prezentul lor unul mai blând. Să fim noi oamenii care să îi ajutăm să se simtă auziți, ascultați, îndrumați!

Uneori, doar printr-o vorbă, se poate reda demnitatea unui om!

Teodora BODA
Asistent social principal

Rechizite pentru copiii de la Ioaniș

Joi, 7 noiembrie a.c., copiii de clasele I-VIII, beneficiari ai Centrului after school „Sfântul Martin” din Ioaniș, au primit vizita președintelui Asociației Caritas Eparhial Oradea, pr. Todorean Olimpiu, care le-a făcut o mare surpriză, oferindu-le pachete cu rechizite pe categorii de vârstă. Acest fapt a fost posibil datorită atenției și bunăvoinței celor de la Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România (UDSCR) care, prin gestul lor, au adus bucurie în sufletul copiilor, veselia de pe chipul lor exprimând entuziasmul cu care descopereau rechizitele pline de culoare, atât de necesare în procesul educațional.

Domnul deputat și președinte UDSCR, Merka Adrian-Miroslav, a transmis un mesaj copiilor și părinților: „Dragi copii și stimați părinți, educația trebuie să fie una dintre cele mai importante părți ale vieții noastre, noi toți adulții trebuie să facem în așa fel ca generația tânără, copiii, să beneficieze de întreg ajutorul nostru. Copiii nu trebuie să ducă lipsă de nimic, ci doar să se pregătească pentru a deveni adulții de mâine. Sper în continuare să am oameni generoși alături de

mine și să pot să răspund la nevoile copiilor și a tuturor celor care au nevoie de ajutor.”

Noi, la rândul nostru, le mulțumim pentru atenția și generozitatea lor și pentru surpriza oferită copiilor noștri. Bucuria și emoția copiilor de astăzi sunt modul cel mai sincer prin care ei pot reda mulțumirile lor pentru cei implicați în această surpriză pentru ei.

Corina ANDRAȘ
Coordonator centru

ABONAMENTE

Îi informăm pe cititorii noștri că pentru a intra în posesia abonamentului la revista **Vestitorul** este necesar ca acesta să fie achitat pe tot anul sau pe cel puțin șase luni. Abonamentul trebuie să fie plătit până cel târziu la data de **30 ianuarie 2025**.

Costul unui exemplar va fi de **2,50 lei**, cost care, pentru abonați, va rămâne același pe tot timpul anului, indiferent de eventualele modificări de preț.

Costul unui abonament va fi de **30 lei**.

Vă reamintim că modalitatea cea mai sigură de a intra în posesia revistei noastre este abonamentul.

Exerciții spirituale eparhiale pentru adulți și familii

„Dacă sunteți familii și îl aveți pe Domnul model, la rândul dumneavoastră să rămâneți modele!” a spus Preasfinția Sa Virgil Bercea la întâlnirea cu participanții la exercițiile spirituale eparhiale, desfășurate în perioada 15-17 noiembrie 2024 la Hotel „Padiș” în Băile Felix. Propuse de Oficiul de Cateheză și Evanghelizare al Episcopiei Greco-Catolice de Oradea, acestea au avut ca temă „Gravitatea minciunii și evanghelizarea neamurilor” și s-au bucurat de participarea a 170 de persoane, familii și familii cu copii mici, din Eparhia de Oradea și din celelalte eparhii. Exercițiile spirituale au fost susținute de Pr. Vicar general Mihai Vătămănelu (OFMConv) și Pr. Vicar episcopal cu familiile Mihai Tegzeș, care au vorbit despre: „Minciuna soților Anania și Safira” (F.Ap. 5,1-11), vineri, 15 noiembrie; „Un bărbat cu numele Corneliu, sutaș” (F.Ap. 10, 1-8); „Sculându-te, Petre, junghie și mănâncă” (F.Ap. 10,

9-23); „Ai făcut bine că ai venit” (Faptele Ap. 10, 24-33), sâmbătă, 16 noiembrie și „Domnul a trimis fiilor lui Israel Cuvântul” (F.Ap. 10, 34-43), Duminică, 17 noiembrie.

Biroul de Presă EGCO
Cristian Ciulea

Întâlnirea responsabililor naționali cu pastorația tinerilor

În perioada 18 – 20 noiembrie 2024 s-a desfășurat la Băile Felix, **Întâlnirea responsabililor naționali cu pastorația tinerilor din România**. La întâlnire au participat reprezentanți din episcopiile romano-catolice și greco-catolice de pe întreg teritoriul țării noastre pentru a dezbate planuri viitoare precum *Ziua Mondială a Tineretului* care va avea loc la Seul, Coreea de Sud, în anul 2027, *Jubileul Tinerilor* de la Roma din anul 2025, *Întâlnirea Națională a Tineretului Catolic* de la București din anul 2028, dar și alte aspecte cu privire la pastorația tinerilor catolici.

De asemenea, în data de 19 noiembrie de la ora 17.30 a avut loc în Aula Magna a Seminarului Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan” o întâlnire organizată de Biroul Pastoral EGCO în colaborare cu Comisia de Tineret a Conferinței Episcopilor din România (CER) la care a participat și Preasfinția Sa, Virgil Bercea împreună cu responsabilii naționali și gru-

puri de tineri din Eparhia noastră de la Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu”, „Ziléos” Oradea, Oratoriul „Maria Imaculata” al Catedralei „Sfântul Nicolae”, animatori ai Oratoriului „Alois Orione”, Asociația „Enjoy Music”, seminariști, cercetași, cât și tineri din diverse parohii.

Biroul de Presă EGCO
Cristian CIULEA

Întâlnire cu adulții și familiile în Protopopiatul Beiuș

La biserica „Sfinții Trei Ierarhi” Beiuș, a avut loc duminică, 17 noiembrie a.c., **Întâlnirea Familiilor și Adulților** din parohiile protopopiatului de Beiuș. Aceste întâlniri protopopiale semestriale, cu scop catehetic și liturgic în spirit comunitar, se înscriu în munca pastorală eparhială, ca parte și urmare ale Întâlnirilor eparhiale anuale.

Tema întâlnirii prezente a fost omilia Papei Francisc în noaptea sărbătorii Nașterii Domnului nostru Isus Cristos: „Cel care îmbrățișează universul are nevoie să fie ținut în brațe... să ne întoarcem la Betleem, la esențialul credinței, la prima iubire, la închinare și caritate!” (2021). Invitația adresată familiilor preoților și enoriașilor de aici a dorit să genereze un moment

de comuniune în rugăciune și de cateheză în contextul Postului Nașterii Domnului.

Întâlnirea s-a desfășurat în prima parte în Biserica „Sfinții Trei Ierarhi” din Beiuș, cuprinzând celebrarea Binecuvântării euharistice de părintele paroh de Ștei, Ghiurcă Emil, și cateheza prezentată de părintele protopop Zima Zorel, paroh de Beiuș. După acest moment de rugăciune și cateheză, credincioși veniți din diferite parohii – precum Ștei, Ioaniș, Drăgoteni, Prisaca, Pocola, Beiuș – au avut ocazia de aprofundare a catehezei, de împărtășire de experiențe și alte discuții în oratoriul parohial „Colț de rai”.

Protopopiatul Greco-Catolic Beiuș

Reculegere spirituală în Protopopiatul de Oradea

În Protopopiatul de Oradea, prin grija pr. protopop Gavril Buboi, a fost organizată și găzduită sâmbătă, 26 octombrie 2024, a doua ediție a Reculegerilor spirituale adresate în special asociațiilor și grupurilor laicale. Întâlnirea s-a desfășurat în Biserica „Schimbarea la Față” din Oradea – Velența având ca temă citatul biblic: „*Dacă vei asculta glasul Domnului Dumnezeuului tău, păzind și îndeplinind toate poruncile lui pe care eu ți le dau astăzi, Domnul Dumnezeuul tău te va pune mai presus de toate popoarele pământului. Vor veni asupra ta toate binecuvântările acestea și te vor aiunge, pentru că ai ascultat glasul Domnului Dumnezeuului tău.*” (Deuteronom 28, 1-2). Programul a început cu celebrarea rânduielii Utreniei (laudă de dimineață numită și „Mânecat” din latinescul „mâneco”), urmată de Sfânta Liturghie, de la orele 10:00. Cuvântul de învățătură de la Sfânta Liturghie a fost susținut de pr. Traian Dobrată, responsabil cu pastorația adulților și a asociațiilor în Protopopiatul de Oradea.

Au urmat apoi două meditații susținute de pr. **Marcelin Rotaru** de la Cluj, care a făcut efortul de a se deplasa și la Oradea, pentru a predica din două texte biblice alese pentru această reculegere: **capitolul 28 din Cartea Deuteronomului și capitolul 5 din Epistola Sfântului Apostol Iacob**. Tematica acestora a fost aleasă cu predilecție pentru a vorbi despre vindecarea spirituală. Părintele predicator a subliniat cum „credința înseamnă să îl iei pe Dumnezeu în serios”, mărturisind participanților că își dorește „să ne îndrăgostim de această carte numită Sfânta Scriptură, care este Cuvântul lui Dumnezeu rămas în scris”, pe care l-a lăsat Dumnezeu pentru mântuire noastră. „Toate legile vechi sunt convergente în legea iubirii, care nu este un sentiment, ci este un verb, un act de voință” – a spus pr. Marcelin la Oradea, amintind apoi că „Apostolul Pavel ne spune care a fost scopul venirii lui Cristos: de a ne răscumpăra din blestemul Legii, luând asupra sa orice blestem, așa încât să putem intra în locul destinat nouă. Mulți suportă consecințe preluate din generațiile anterioare, fără să-și dea seama. (...) Pentru ca o persoană să scape de acestea și să obțină iertarea lui Dumnezeu, este nevoie de trei pași: să mărturisească păcatele personale, inclusiv pe ale strămoșilor, să ierte orice persoană care consideră că i-a greșit cu ceva – fiindcă ranciuna este mereu o barieră în calea binecuvântării, și să renunțe la orice formă de ocultism sau superstiții. (...) Boala este o urmare a păcatului, fiindcă afectează trupul, sufletul și spiritul – a mai spus părintele predicator – de aceea avem datoria creștinească să îi aducem pe cei bolnavi la Isus. Pe de altă parte, boala poate fi permisă și ca o disciplinare sau chiar modalitate de a ne duce la Viață”.

Într-o lume marcată de griji, pr. Marcelin Rotaru a amintit celor prezenți că „un om binecuvântat nu trăiește sub presiunea lucrurilor materiale, însă noi adesea ne îngrijorăm pentru multe”, iar „cea mai valoroasă rugăciune a părinților pentru copiii lor este ca ei să fie mântuiți” pentru că rugăciunea părinților are cea mai mare putere în fața Domnului. Predicatorul a vorbit și despre „ignoranța din lume cu privire la Dumnezeu” care, din nefericire, „face să nu fie prea aglomerat Raiul”. Tematici precum bolnavii, Sfânta Euharistie sau relația cu aproapele au fost de asemenea abordate în cadrul Reculegerii spirituale, subliniindu-se că pentru a-i iubi pe cei care nu ne iubesc este de ajuns să le dorim din suflet binele, iar pentru a trăi deplin o Sfântă Liturghie este nevoie de Sfânta Euharistie. Oricum ar fi viața fiecăruia dintre noi, creștinii – a subliniat pr. Marcelin – „nu se depun armele niciodată, în nicio problemă. Isus nu a ‘depus armele’ nici măcar pe Cruce, când a spus «Tată, dacă este cu puțință, îndepărtează paharul acesta de la mine» (Mc 14, 36), adăugând la final «Fie voia Ta!»”.

Între cele două meditații, Protopopiatul Central Oradea a pregătit pentru cei prezenți o agapă. După a doua meditație, participanții au avut prilejul de a adresa întrebări din viața personală părintelui invitat, care le-a oferit răspunsuri inspirate și i-a îndrumat în provocările întâmpinate pe drumul credinței.

Reculegerea spirituală a cuprins de asemenea o rugăciune de dezlegare și binecuvântare. Credincioșii, alături de preoți și cantori, au avut prilejul să recite și să cânte alternativ psalmi, respectiv: **Psalmul 87, 102, 142, 135, 50, 148 și 85**. La reculegerea spirituală a fost prezent și PSS Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, care a ținut să fie în mijlocul credincioșilor cu această ocazie.

La final, pr. protopop Buboi Gavril a mulțumit celor prezenți pentru participare, subliniind că „dacă ne bucurăm de confortul spiritual, să ne străduim să aducem alături și alte persoane, pentru a ne îndeplini apostolatul” încredințat fiecăruia dintre noi prin Botez.

„Dilexist nos” și îndemnul Papei Francisc adresat lumii contemporane

«„Dilexist nos” („EL ne-a iubit”) este o enciclică actuală, dedicată iubirii umane și divine ca sentiment primordial. Soluția pentru o lume dreaptă, solidară și fraternă, chemând la un echilibru între viața materială și cea spirituală.» citim într-un articol publicat joi, 14 noiembrie a.c., de agenția de presă Radio România (Rador), în cadrul căruia jurnalistul Cătălin Tuluc a purtat un dialog cu acad. prof. dr. ing. George Teșeleanu, președinte în România al Fundației Pontificale „Centesimus Annus” Pro Pontefice, pe marginea acestui document și relevanța lui în lumea de astăzi.

***

„Dilexist nos” („Ne-a iubit”) este titlul celei de a patra enciclice a Sanctității Sale Papa Francisc, apărută la finalul lunii octombrie a.c. în Vatican. Un document prin care actualul Suveran Pontif îndeamnă ca într-„o lume care pare să își fi pierdut inima” să ne schimbăm perspectiva, obiectivele și să recuperăm ceea ce este cel mai important și necesar: iubirea. Cu o deosebită atenție la cei săraci, la migranți, la ecologia globală și la contextul geopolitic, Papa Francisc pe parcursul pontificatului său a acordat o atenție deosebită Doctrinei Sociale a Bisericii, până în punctul de a fi – greșit înțeles – considerat ca fiind mult prea dedicat problematicilor sociale. Astfel, Vaticanul consideră că această a patra enciclică oferă cheia înțelegerii întregului magisteriu al Papei Francisc, care spune că „ceea ce exprimă acest document („Dilexist nos” – DN) ne permite să descoperim ce a fost scris în enciclicele sociale Laudato Si’ și Fratelli tutti și nu este străin de întâlnirea noastră cu iubirea lui Dumnezeu care ne ajută „să țesem legături fraterne, să recunoaștem demnitatea fiecărei ființe umane și să ne îngrijim împreună de Casa noastră comună” (DN 217). Mesajul pe care Papa Francisc îl dă întregii familii umane izvorăște dintr-o singură sursă, prezentată în acest document în mod explicit. Enciclica „Dilexist nos” subliniază faptul că relațiile autentice se construiesc din inimă, invitându-ne să fim atenți unii la alții, promovând o comunitate fondată pe iubire și justiție.

Din această organizație fac parte lideri catolici din toată lumea care doresc să transpună în practică Doctrina Socială a Bisericii Catolice. Țara noastră a aderat la „Centesimus Annus” Pro Pontefice pe 18 februarie 2014 printr-un eveniment constitutiv care a avut loc la Episcopia Greco-Catolică „Sf. Vasile cel Mare” din București. Fundația a fost instituită în Vatican în timpul pontificatului Papei Ioan Paul al II-lea (în 1991) care a evidențiat printr-un Motu proprio intitulat „Centesimus Annus” importanța răspândirii Doctrinei Sociale a Bisericii și relevanța aplicării acesteia în domeniul social, economic și științific contemporan.

Cătălin Tuluc: Ce aduce nou această Enciclică?
George Teșeleanu: Scrisoarea enciclică „Dile-

xist nos” rezonează cu temele enciclicelor anterioare ale Papei Francisc, precum „Laudato Si’” și „Fratelli tutti”, continuând să promoveze valori precum iubirea umană și divină, dar și solidaritatea. Enciclica reflectă viziunea Suveranului Pontif asupra unei lumi mai umane, în care dragostea și iertarea sunt esențiale pentru bunăstarea personală și colectivă. Enciclica explorează tema iubirii ca acțiune, nu doar ca sentiment. Papa Francisc reamintește că adevărata iubire presupune sacrificiu și responsabilitate, fiind un motor de schimbare atât la nivel personal, cât și la nivel social. Suntem încurajați să trăim un timp de reconciliere, în familii, cu prietenii și comunitățile noastre, promovând în mod activ pacea și unitatea, în spiritul învățăturilor despre Inima Preasfântă a lui Isus.

C.T.: Enciclica „Dilexist nos”, subliniază centralitatea iubirii lui Dumnezeu și invită la reconciliere. Ce înseamnă iubirea lui Dumnezeu în viziunea Papei Francisc?

G.T.: Papa Francisc explorează tema iubirii divine, punând accentul pe Inima lui Isus ca simbol central al iubirii lui Dumnezeu pentru oameni, trasând calea de vindecare și unitate într-o lume aflată sub presiunea individualismului și a superficialității. În viziunea sa, Inima lui Cristos este o formă a iubirii totale și necondiționate a lui Dumnezeu, oferind un model de compasiune, empatie și iertare. Inima devine un simbol central al identității creștine, invitând oamenii să reflecte asupra propriei lor capacități de iubire și dăruire. Această enciclică se aliniază perfect cu spiritul jubiliar, fiind încurajați să folosim acest timp pentru a căuta pacea interioară și iertarea, atât față de noi înșine, cât și față de ceilalți, fiind un prilej de întoarcere sinceră către Dumnezeu.

C.T.: Mai poate omul să gândească cu inima față de aproapele lui, mai este capabil de iubire într-o lume agitată, fragmentată, expusă vulnerabilităților, lipsită de încredere și speranță, cu numeroase contraste și supusă unui „timp accelerat” superficial?

G.T.: Consider că omul căutător de semnificație, poate face cu siguranță aceasta. În căutarea sensului, regăsim iubirea activă ca acțiune, nu doar ca sentiment. Papa Francisc critică tendințele de superficialitate și „consumerism” ce caracterizează lumea modernă, sugerând că acestea alimentează goliciunea spirituală. Ne îndeamnă prin această enciclică să privim dincolo de aparențe și să găsim un echilibru între viața materială și cea spirituală. În acest sens, anul Jubiliar 2025 pe care Sanctitatea Sa l-a proclamat sub motto-ul „Pelerini ai speranței” și care va începe în curând, pe 24 decembrie a.c., poate deveni un moment pentru a aplica iubirea

(continuare în pag. 19)

Papa anunță *designerul web* ca fiind primul sfânt al mileniului

Biserica Catolică va avea în curând primul său sfânt milenar, un adolescent italian care a conceput *site-uri web* pentru biserică, a anunțat miercuri Papa Francisc.

Carlo Acutis, un tânăr de 15 ani care a murit de leucemie în 2006, va fi canonizat în luna aprilie a anului viitor, a declarat papa, la audiența sa săptămânală de la Vatican. Acutis a fost beatificat în 2020 după ce un miracol i-a fost atribuit în mod oficial, unul dintre ultimii pași în procesul îndelungat către sfințenie, cu un al doilea miracol recunoscut în mai.

Adolescentul, care a fost supranumit „influențatorul lui Dumnezeu”, a fost un catolic devotat și și-a folosit abilitățile de programator pentru a crea un *site web* cu cronici ale miracolelor și aparițiilor catolice. Trupul său învelit în ceară, purtând blugi și adidași Nike, este expus într-un mormânt din orașul italian Assisi și atrage mii de pelerini în fiecare an.

„Vreau să spun că anul viitor, de ziua copiilor și adolescenților, îl voi canoniza pe Carlo Acutis”, a spus papa, referindu-se la *weekendul* 25-27 aprilie, când va avea loc un eveniment bisericesc pentru tineri.

Calea neobișnuit de rapidă a lui Acutis către sfințenie, care adesea durează multe decenii, vine pe fondul unei scăderi puternice a numărului de membri ai Bisericii Catolice în SUA și în alte părți, în special în rândul tinerilor.

Elena GIORDANO
www.politico.eu

(urmare din pag. 18)

activă și responsabilitatea descrise în „Dilexit nos” în relațiile noastre personale.

C.T.: Ce se comunică de fapt prin această Enciclică? Ne cheamă Cristos la o iubire misionară?

G.T.: Papa Francisc ne amintește că adevărata iubire presupune sacrificiu și responsabilitate, fiind un motor de schimbare la nivel personal, cât și social. Enciclica este o invitație la devoțiune și meditație. În spiritul devoțiunii față de Inima Sacră a lui Isus, Papa încurajează rugăciunea și meditația ca metode de reconectare la spiritualitate. În acest fel „Dilexit nos” devine și o invitație la introspecție, la redescoperirea valorilor personale și la apropierea de Dumnezeu, pentru ca apoi să fim cu adevărat misionari pentru ceilalți.

C.T.: Ne mai iubește Dumnezeu astăzi?

G.T.: „«Ne-a iubit», spune Sfântul Pavel referindu-se la Cristos, pentru a ne face să descoperim că de această iubire nimic «nu ne va putea despărți» (Rom 8,39)” – așa începe Enciclica „Dilexit nos”. Cu siguranță Dumnezeu ne mai iubește și ne invită zi de zi să ne transformăm inimile pentru a răspândi iubirea lui în lume, chiar și în fața urii care ne împresoară. Papa Francisc ne reamintește că iubirea față de aproapele trebuie să fie o reacție naturală la iubirea lui Dumnezeu, o iubire care „nu se fabrică”, ci necesită o „transformare a inimii egoiste”, căutând să imităm sentimente divine. Iubirea se manifestă în acțiuni simple și cotidiene, iar relațiile umane sunt importante în a oferi și a primi iu-

bire. Datorită lui Isus „și noi am cunoscut și am crezut dragostea pe care o are Dumnezeu în noi” (In 4,16) se reiterează încă de la început în enciclică.

C.T.: Ce ecouri are acest document în activitatea pe care o desfășurați în România?

G.T.: Consider că, întâi de toate ne aduce aminte că „El ne-a iubit”. „Dilexit nos” este o enciclică actuală, dedicată iubirii umane și divine ca sentiment primordial. Se poate considera totodată ca fiind soluția pentru o lume dreaptă, solidară și fraternă, chemând la un echilibru între viața materială și cea spirituală. În această perioadă marcată de incertitudini și conflicte globale, mesajul iubirii din Inima lui Isus invită credincioșii să privească cu încredere spre viitor, să promoveze dialogul și pacea, o lume în care dragostea și iertarea sunt esențiale pentru bunăstarea personală și colectivă. Enciclica îndeamnă la reînnoirea devoțiunii autentice față de Preasfânta Inimă a lui Isus, amintind că în aceasta găsim întreaga Evanghelie și învățăm să iubim cu adevărat.

C.T.: „Să fie pace!” o cere de fiecare dată Suveranul Pontif, îndemnând la noi căi de dialog în diverse părți ale lumii marcate de conflicte și la găsirea de soluții. Aceasta pentru că „războiul este o înfrângere” pentru umanitate, o umanitate în care cea mai puternică armă este chemată să fie iubirea lui Dumnezeu: „Dilexit nos”!

Cătălin TULUC
www.rador.ro

Evenimente importante propuse de Episcopia Greco-Catolică de Oradea în Anul Jubiliar 2025

În contextul Anului Jubiliar 2025, celebrat sub motto-ul „*Pelerini ai speranței*”, Episcopia Română Unită cu Roma Greco-Catolică din Oradea propune un calendar amplu de evenimente și sărbători care reflectă momentele esențiale ale vieții spirituale și comunitare.

Acest calendar pastoral, structurat între lunile decembrie 2024 și august 2025, include sărbători liturgice majore, pelerinaje, exerciții spirituale și evenimente culturale menite să ofere credincioșilor oportunitatea de a se reconecta cu spiritualitatea tradițională și de a celebra unitatea creștină. Fiecare dintre aceste evenimente se desfășoară sub semnul Jubileului și oferă ocazii de reflecție profundă, de rugăciune și de comuniune fraternă.

Prin aceste acțiuni, dorim să îndreptăm gândurile noastre către o lume marcată de pace, bunăvoință și solidaritate, sprijinindu-ne pe mesajul evanghelic al speranței și al iubirii față de aproapele.

Decembrie 2024

Duminică, 29 decembrie: *Deschiderea Anului Jubiliar* la Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea de PSS Virgil Bercea.

Ianuarie 2025

Vineri, 18 ianuarie – sâmbătă, 25 ianuarie: *Săptămâna de rugăciune pentru unitatea creștinilor în anul jubiliar*;

Vineri, 24 ianuarie – duminică, 26 ianuarie a.c.: *Jubileul operatorilor mass-media*, la Roma.

Februarie 2025

Sâmbătă, 1 februarie: *Întâmpinarea Domnului – Jubileul Persoanelor Consacrate*;

Miercuri, 5 februarie: *Ziua „Iuliu Maniu” în an jubiliar* – Liceu Greco-Catolic „Iuliu Maniu”, Bădăcin;

Marti, 11 februarie: *Ziua Internațională a bolnavului în anul jubiliar* – Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea.

Martie 2025

Sâmbătă, 1 martie: *Jubileul Asociațiilor* la Oradea, întâlnirea Asociațiilor și grupurilor laicale din Eparhia de Oradea;

Luni, 3 martie: *Începutul Postului Mare – rugăciune și post pentru pace* în toată Eparhia Greco-Catolică de Oradea

Vineri, 7 martie: *Ziua Mondială de Rugăciune a Femeilor Creștine în an jubiliar*, Oradea;

Sâmbătă, 22 martie: *Marșul pentru viață în an jubiliar*, Oradea.

Aprilie 2025

Miercuri, 9 aprilie: *Calea Sfintei Cruci*, Biserica Greco-Catolică și Romano-Catolică;

Vineri, 25 aprilie – duminică, 27 aprilie 2025: *Jubileul Adolescenților*, la Roma, care sunt invitați să ia parte toți cei cu vârsta între 12-17 ani.

Mai 2025

Sâmbătă, 10 mai: *Pelerinaj Național la Sighet în an jubiliar*;

Luni, 12 mai – miercuri, 14 mai: *Jubileul Bisericilor Orientale* la Roma;

Sâmbătă, 17 mai: *Jubileul Copiilor* la Oradea;

Vineri, 23 mai – 25 mai: *Jubileul Copiilor* la Roma;

Duminică, 25 mai: *Jubileul Familiilor* la Roma.

Iunie 2025

Luni, 9 iunie – sâmbătă, 14 iunie: *Exerciții spirituale jubiliare pentru preoți*;

Luni, 23 iunie – duminică, 29 iunie: *Pelerinajul Eparhial la Roma cu ocazia anului jubiliar*, la care sunt invitați să ia parte seminariști, preoți și laici, însoțiți de păstorul Eparhiei de Oradea, Preasfinția Sa Virgil Bercea. Sunt disponibile 200 de locuri.

Iulie 2025

Miercuri, 23 iulie: *Jubileul bunicilor și vârstnicilor* în protopopiate;

Luni, 28 iulie – duminică, 3 august: *Jubileul Tinerilor* la Roma, la care sunt invitați să participe toți tinerii cu vârste peste 14 ani. Sunt disponibile 50 locuri;

Duminică, 27 iulie – duminică, 3 august 2025 *Campusul ecumenic* de la Loreto, care va cuprinde în ultimele zile participarea la Jubileul 2025 la Roma. Sunt disponibile 15-20 locuri.

Un alt eveniment programat pentru anul pastoral 2024-2025 este *Pelerinajul anual al tinerilor* de la Șimleu la Sighetu Marmăției, care se va desfășura în perioada 22 august – 1 septembrie 2025 și la care vă puteți înscrie de pe acum. Alături de acesta, Festivalul „Francisc Hubic” și Simpozionul internațional „Școala Ardeleană” vor fi de asemenea organizate în Eparhia de Oradea sub egida Jubileului 2025.

Pentru orice informație suplimentară legată de Pelerinajul Eparhial Jubiliar la Roma și înscrieri la celelalte evenimente enumerate mai sus, sunteți rugați să luați legătura cu **pr. Paul Popa**, delegat al Episcopiei Greco-Catolice de Oradea pentru organizarea pelerinajelor jubiliare, sau cu doamna **Ramona Dragoș**, de la Biroul Pastoral pentru Laici EGCO.